

BILAG 3**Opgang** Blok C, 1. sal
Telefon 21291120
Direkte 21291120
Web www.regionh.dk

Dato: 13. november 2024

Erfaringer med CO₂-afgifter i kommuner

Administrationen har været i dialog med tre kommuner, som anvender eller overvejer at anvende CO₂-afgifter som led i klimaindsatsen. Nedenfor gennemgås de aktuelle erfaringer fra henholdsvis Århus Kommune, Københavns Kommune og Rudersdals Kommune.

Aarhus Kommune

Aarhus Byråd vedtog den 27-04-2022 en indstilling baseret på et byrådsforslag fra SF om at indregne CO₂ i Aarhus Kommunes indkøb. Beslutningen er en del af den grønne omstilling og har til formål at reducere CO₂-aftrykket, når Aarhus Kommune foretager indkøb. Idéen er, at der bliver indkøbt mindre af de varer, der nu bliver afgiftsramte ved at tydeliggøre, hvor stort et CO₂-aftryk de enkelte varer efterlader. Aarhus Kommune værdisætter CO₂ til 850kr. pr. ton CO₂ i 2022, 1.000kr. pr. ton. CO₂ i 2023 og stigende til 1.500kr. pr. ton i 2030. Det er dog besluttet at fastholde niveauet op 1000 kr. for nuværende.

Klimaafgiften på fødevarerområdet opkræves af aftaleleverandøren og gælder for indkøb af okse- og lammekødsprodukter samt juice og saft. For indkøb af fødevarer udenfor aftale er det besluttet at pålægge en afgift på 10% på købsbeløbet på alle fødevarer.

Hver magistratsafdeling får forlods et beløb svarende til deres forventede klimaafgift for året, og afdelingerne har selv ansvaret for fordeling af midlerne. Afdelingerne betaler klimaafgiften, når de foretager deres fødevareindkøb.

Erfaringen fra Aarhus Kommune er også, at leverandøren har accepteret, at de opkræver CO₂-afgiften. Indførsel af afgiften blev timet med et genudbud af fødevarer, hvilket gav et kontraktuelt grundlag for samarbejdet med leverandøren, og der blev udviklet et system til at automatisk udregne tilbagebetalingsbeløbet, så det ikke blev for administrativt tungt for leverandøren. Det blev timet med et udbud, således at leverandøren er forpligtet kontraktligt. Det

var dog også noget leverandøren var indstillet på at bidrage til. Det har været ret let for leverandøren i deres katalog (benytter punch-out løsning).

Afgiften gælder kun for køkkener kommunen selv drifter.

Klimaftrykket fra oksekød er reduceret ca. 40 pct. Århus Kommune vurderer, at den succesfulde reduktion af okse- og lammekød skyldes, at afgiften har være flankeret af flere ting, herunder at CO2-prisen har været tydelig for rekvi-
renterne og blevet fulgt op af kompetenceudvikling samt ikke mindst, at der har være reelle substituerende fødevarer. Det er dog tydeligt, at effekten af afgiften er aftagende og har fundet et leje, hvor det er svært at minimere forbruget af oksekød yderligere.

Århus Kommune har også indført CO2-afgifter på flyrejser, drivmidler, mobiltelefoner, tablets samt PC-skærme. Her tilbagebetales CO2-afgiften årligt fra afdelingerne. Erfaringerne herfra er, at den bagudrettede betaling af afgifterne ikke har haft effekt på forbruget.

Københavns Kommune

Københavns Kommune indførte 1. december 2023 en CO2-afgift på lufttransport af passagerer, kommerciel flytransport, kontorstole, skriveborde og hævesænkeborde. De valgte dog ikke at inkludere afgifter på kød, men de vil følge op på resultaterne af CO2-afgifterne i medio 2024. Derudover har Københavns Kommune valgt, at der ikke skal serveres rødt kød i daginstitutioner og skoler fra august 2024. Formålet er at erstatte protein fra kød med protein fra f.eks. bælgfrugt, og dermed lægge sig mere op ad myndighedernes kostråd.

Københavns Kommune har fravalgt CO2-afgifter på fødevarer hovedsagelig af to årsager. For det første fordi fødevareområdet er takstfinansieret, hvorved deres valgte CO2-afgift ikke kan anvendes. For det andet er der allerede en klimainsats på fødevareområdet i forbindelse med en mad- og måltidsstrategi i kommunen.

Provenuet fra CO2-afgifterne fra flytransport og udvalgte møbler reserveres i en klimapulje, hvis formål er at sikre finansiering af omkostningstunge reduktionstiltag, således at disse ikke påvirker slutbrugeren økonomisk.

Rudersdal Kommune

Rudersdal Kommune har ligeledes undersøgt muligheden for at anvende CO2-afgifter som en metode til at nedbringe CO2-aftrykket på en række produktgrupper herunder fødevarer.

De har arbejdet med 2 forskellige løsningsmodeller, og det blev den 19. juni 2024 vedtaget af Økonomiudvalget at arbejde videre med model 1 og lave en evaluering i efteråret 2025.

Modeller:

- Model 1: CO2-afgiften tillægges som en skyggepris som fremgår i købsøjeblikket, men som ikke opkræves. Dvs. at i forbindelse med indkøbet fremgår varens faktiske pris samt en fiktiv pris inklusive skyggeprisen.
- Model 2: CO2-afgift som opkræves i forbindelse med købet. Dvs. at i forbindelse med indkøbet fremgår varens pris inklusive afgift med det samme, men afgiften opkræves først ved senere intern fakturering, fx kvartalsvis eller årligt.

Rudersdal Kommune vurderer desuden, at den adfærdsmæssige effekt vil være størst såfremt at afgiften fremgår i indkøbsøjeblikket.

I forbindelse med den indførte skyggepris har Rudersdal Kommune valgt at følge limarådets anbefaling til en CO2-pris på 850 kr./ton CO2 stigende til 1.500 kr./ton CO2 i 2030. Den fiktive pris, hvori CO2-afgiften er indregnet, skulle dermed gerne skabe en adfærdsændring.